

Gemeente
Diemen

Tweede rapportage effecten coronacrisis

Oktober 2020

Voor de uitkering als gevolg van de Participatiewet (P-wet) heeft een correctie plaatsgevonden. Het Ministerie van SZW heeft in de meicirculaire bekend gemaakt dat zij voor het berekenen van het definitieve budget gebruik zullen maken van de meest actuele instroom cijfers voor de bijstandsgerechtigden. Dit in tegenstelling tot voorgaande jaren. Het definitieve budget is op 30 september jongstleden bekendgemaakt. Voor Diemen is het definitieve budget 2020 vastgesteld op € 8,2 miljoen. Dit betekent een voordeel van € 577.000 ten opzichte van het eerdere voorlopig budget 2020. Een deel hiervan, € 154.000, wordt ingezet voor het opvangen van de wegvallende baten voor de Bbz.

Er is sprake van een forse stijging van het risico rondom de bijstandsuitkeringen. In de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting 2021 is de inschatting en omvang van het risico rondom de BUIG daarom aangepast.

Beroep op bijzondere bijstand en minimaregelingen

Een toename van de werkloosheid en het aantal bijstandsuitkeringen in 2020 en 2021 veroorzaakt ook een toename van aanvragen voor bijzondere bijstand, met name woonkostentoeslag en minimaregelingen. Dit is in 2020 nog niet direct zichtbaar omdat de Tozo regeling is verlengd en veel mensen eerst een WW uitkering ontvangen, waardoor ze pas later een beroep op de (bijzondere) bijstand zullen doen.

Gezien de onzekerheid over het verloop van de pandemie en effecten op de economie vanuit de Rijksmaatregelen is in de 1e corona effectenrapportage uitgegaan van een extra benodigd budget voor het armoedebeleid in 2020 van € 150.000. De realisatiecijfers tot en met september 2020 zijn positiever uitgevallen dan destijds verwacht. Het extra budget is voor 2020 niet nodig.

Voor dit moment (begin oktober 2020) is de inschatting dat het beschikbare budget voor armoedebeleid in 2020 toereikend is. Een mogelijke oorzaak voor deze meevaller is dat nieuwe instroom nog onbekend is met de minimaregelingen en daar pas in een later stadium een beroep op doet.

Het college verwacht voor 2021 wel een extra beroep op minimaregelingen. De effecten op het armoedebeleid zullen naar verwachting in toenemende mate zichtbaar worden in de loop van 2021. In de begroting voor 2021 is daarom inmiddels € 180.000 extra voor het armoedebeleid gevraagd. Inmiddels is bekend geworden dat het rijk ook extra middelen toekend aan gemeenten voor armoede en schulden.

Steun- en herstelpakket werkloosheid, omscholing en tegengaan armoede- en schulden

Op de begroting van het Ministerie van SZW zijn diverse reserveringen getroffen om het flankerend beleid zoals aangekondigd in Kamerbrief Steun- en herstelpakket te starten dan wel in gang te kunnen zetten. Het betreft maatregelen op het gebied van begeleiding van werk(loosheid) naar werk, aanpak van jeugdwerkloosheid, (om)scholing en ontwikkeling en het tegengaan van armoede en problematische schulden. Een deel van dit flankerend beleid zal worden uitgevoerd door gemeenten.

Daarom komt er onder andere in 2020 € 40 miljoen en in 2021 € 90 miljoen beschikbaar voor de dienstverlening aan bijstandsgerechtigden door gemeenten en komt er in 2020 € 15 miljoen en in 2021 € 30 miljoen beschikbaar voor het gemeentelijk schuldenbeleid. Voor een ander deel van de middelen wordt nog onderzocht hoe deze middelen zo goed mogelijk tot uitkering kunnen worden gebracht. Hierover volgt naar verwachting bij de decembercirculaire 2020 meer informatie.

Schuldhelpverlening (SHV)

De instroom in schuldhulp in 2019 is ten opzichte van 2018 met 42% gestegen. De toename van deze instroom is grotendeels te wijten aan de bevolkingsgroei van Diemen (nieuwe wijken Plantage, Sniep) en de steeds groeiende bekendheid van de SHV van MaDi in Diemen.

Er is sprake van een toenemende en structurele druk op de caseload. Dit is in 2020 licht verbeterd omdat de instroom in 2020 als gevolg van de corona crisis is gedaald, maar dat heeft er ervoor gezorgd dat het probleem stabiel bleef. MaDi geeft aan dat er vanwege de corona crisis een toenemend risico op schulden en daarmee gepaard gaande Multi problematiek bestaat. Er is inmiddels toestemming gegeven voor tijdelijke extra inzet voor schuldhulp in 2020 om de caseload werkbaar te houden. Om de huidige formatie druk op te vangen wordt een extra formatieclaim voor 2021 in de vorm van het "voorportaal" ingediend. Door eenvoudigere taken bij een administratieve duizendpoot te beleggen wordt ruimte gecreëerd bij de professionals van MaDi.

Afgesproken is dat MaDi de subsidie aanvraag 2021 een risico benoemt ten aanzien van de in 2021 benodigde extra formatie, dit risico bedraagt tussen 0 en 15% van de reguliere begroting.

Steun- en herstelpakket werkloosheid, omscholing en tegengaan armoede- en schulden

Op de begroting van het Ministerie van SZW zijn diverse reserveringen getroffen om het flankerend beleid zoals aangekondigd in Kamerbrief Steun- en herstelpakket te starten dan wel in gang te kunnen zetten. Het betreft maatregelen op het gebied van begeleiding van werk(loosheid) naar werk, aanpak van jeugdwerkloosheid, (om)scholing en ontwikkeling en het tegengaan van armoede en problematische schulden. Een deel van dit flankerend beleid zal worden uitgevoerd door gemeenten.

Daarom komt er onder andere in 2020 € 40 miljoen en in 2021 € 90 miljoen beschikbaar voor de dienstverlening aan bijstandsgerechtigden door gemeenten en komt er in 2020 € 15 miljoen en in 2021 € 30 miljoen beschikbaar voor het gemeentelijk schuldenbeleid. Voor een ander deel van de middelen wordt nog onderzocht hoe deze middelen zo goed mogelijk tot uitkering kunnen worden gebracht. Hierover volgt naar verwachting bij de decembercirculaire 2020 meer informatie.

Sociale Werkvoorziening (SW)

Vanwege de landelijke coronamaatregelen worden veel opdrachten in de handel en industrie geannuleerd of uitgesteld. Dit probleem speelt ook in de SW sector. De Sociale Werkvoorziening bedrijven worden zo geconfronteerd met toenemende exploitatietekorten. Het kabinet heeft daarom voor de periode van 1 maart 2020 tot 31 december 2020 een bedrag van € 140 miljoen toegezegd/verstrekkt om de SW sector te compenseren. Voor Diemen gaat het in 2020 om een incidenteel extra bedrag van € 135.000.

Diemen draagt vanuit de huidige dienstverleningsovereenkomst (DVO) alleen bij aan het negatief subsidieresultaat van Pantar. Dat is het verschil tussen de rijksbijdrage van de SW lonen en de werkelijke loonkosten. Het reguliere exploitatietekort wordt volledig door de gemeente Amsterdam betaald. Omdat de Rijksbijdrage bedoeld is voor compensatie van het **extra** exploitatietekort vanwege de Corona maatregelen is aan de raad voorgesteld de volledige extra Rijksbijdrage voor dit doel volledig aan Pantar over te maken. Pantar geeft aan dit bedrag nodig te hebben. De gemeente Amsterdam is hierover ambtelijk geïnformeerd zodat ze dit kunnen betrekken bij hun eigen besluitvorming rondom dit onderwerp.